

HÖGSTA FÖRVALTNINGSDOMSTOLENS DOM

Mål nr
6607-24

meddelad i Stockholm den 10 juni 2025

KLAGANDE

Sefina Svensk Pantbelåning Aktiebolag, 556011-8043

Ombud: Mattias Fri
Svalner Skatt & Transaktion
Box 16115
103 23 Stockholm

MOTPART

Skatteverket
171 94 Solna

ÖVERKLAGAT AVGÖRANDE

Skatterättsnämndens beslut den 11 oktober 2024 i ärende dnr 123-23/I

SAKEN

Förhandsbesked om mervärdesskatt

HÖGSTA FÖRVALTNINGSDOMSTOLENS AVGÖRANDE

Högsta förvaltningsdomstolen fastställer Skatterättsnämndens förhandsbesked.

BAKGRUND

1. Tillhandahållanden av tjänster mot ersättning av en beskattningsbar person som agerar i denna egenskap är som regel föremål för mervärdesskatt. Tillhandahållanden av bank- och finansieringstjänster är dock undantagna från skatteplikt.
2. Sefina Svensk Pantbelåning Aktiebolag bedriver verksamhet i form av utlåning av pengar till konsumenter mot panträtt huvudsakligen i lösöre. För utlåningen tar bolaget ut vissa låneavgifter och ränta. Om kapitalbeloppet samt debiterade låneavgifter och upplupen ränta inte betalas när fordran förfaller till betalning, har bolaget efter viss tid rätt att sälja panten på offentlig auktion.
3. Om försäljningsbeloppet vid försäljning av panten på offentlig auktion (auktionsbeloppet) överstiger bolagets fordran tar bolaget ut en auktionsavgift som uppgår till högst 25 procent av auktionsbeloppet. Om auktionsbeloppet inte täcker fordran och hela auktionsavgiften tas avgift i stället ut med ett lägre belopp motsvarande skillnaden mellan auktionsbeloppet och bolagets fordran. Är auktionsbeloppet för lågt för att täcka låntagarens skuld avseende lånet tas någon auktionsavgift inte ut. Ett överskott som uppkommer efter att auktionsavgiften har räknats av vid en försäljning tillfaller låntagaren.
4. Bolaget ansökte om förhandsbesked för att få veta om auktionsavgiften utgör ersättning för ett tillhandahållande av en tjänst som omfattas av mervärdesskattens tillämpningsområde. För det fall svaret på den frågan var ja, ville bolaget veta om auktionsavgiften utgör ersättning för en från skatteplikt undantagen bank- och finansieringstjänst.
5. Skatterättsnämnden bedömde att auktionsavgiften utgör ersättning för tillhandahållande av en tjänst som omfattas av mervärdesskattens tillämpningsområde och att undantaget från skatteplikt för bank- och finansieringstjänster inte gäller för tjänsten.

YRKANDEN M.M.

6. *Sefina Svensk Pantbelåning Aktiebolag* yrkar att förhandsbeskedet ska ändras på så sätt att auktionsavgiften inte ska anses utgöra ersättning för ett tillhandahållande av en tjänst. I andra hand yrkar bolaget att auktionstjänsten ska anses utgöra en från mervärdesskatt undantagen bank- och finansieringstjänst.
7. *Skatteverket* anser att förhandsbeskedet ska fastställas.

SKÄLEN FÖR AVGÖRANDET**Rättslig reglering m.m.**

8. Enligt 3 kap. 1 § 3 mervärdesskattelagen (2023:200) är tillhandahållande av tjänster mot ersättning som görs inom landet av en beskattningsbar person som agerar i denna egenskap en transaktion som är föremål för mervärdesskatt.
9. Med tillhandahållande av tjänster avses enligt 5 kap. 26 § varje transaktion som inte utgör leverans av varor.
10. Enligt 10 kap. 33 § första stycket undantas från skatteplikt bl.a. tillhandahållanden av bank- och finansieringstjänster.
11. Bestämmelserna har sina motsvarigheter i artiklarna 2.1 c, 24.1 och 135.1 b i mervärdesskattedirektivet (2006/112/EG).

Högsta förvaltningsdomstolens bedömning

12. Rättsförhållandet mellan bolaget och låntagaren kännetecknas av att det sker ett ömsesidigt utbyte av prestationer, där låntagarens betalning av auktionsavgift utgör det faktiska motvärdet för den tjänst som bolaget tillhandahåller i och med försäljningen. Den omständigheten att auktionsavgiften kan komma att variera storleksmässigt beroende på vilket försäljningspris som uppnås vid en auktion och i vissa fall helt utebli påverkar inte bedömningen att avgiften utgör ersättning som lämnas för tjänsten (jfr Finanzamt X, C-713/21, EU:C:2023:80). Högsta förvaltningsdomstolen anser därför att det föreligger ett sådant direkt samband mellan tjänsten och ersättningen som krävs för att det ska vara fråga om tillhandahållande av en tjänst mot ersättning i mervärdesskatterättslig mening (jfr HFD 2023 ref. 35, punkt 15, och där angiven rättspraxis från EU-domstolen).
13. I målet Companhia União de Crédito Popular (C-89/23, EU:C:2024:333) gjorde EU-domstolen bedömningen att en tjänst som bestod i att anordna en försäljning på auktion av pantsatt egendom föreföll utgöra en fristående och självständig tjänst i förhållande till beviljandet av pantlånet och att den i mervärdesskattehänseende inte skulle behandlas på samma sätt som beviljandet av pantlånet. Med beaktande av EU-domstolens avgörande finner Högsta förvaltningsdomstolen att inte heller den nu aktuella auktionstjänsten omfattas av undantaget från skatteplikt för bank- och finansieringstjänster i 10 kap. 33 § första stycket mervärdesskattelagen.

14. Skatterättsnämndens förhandsbesked ska därmed fastställas.

_____	_____
_____	_____

I avgörandet har deltagit justitieråden Helena Jäderblom, Kristina Ståhl, Per Classon, Magnus Medin och Mathias Säfsen.

Föredragande har varit justitiesekreteraren Emelie Liljeberg.